

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1996 - 1997 (*)

6 NOVEMBRE 1996

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 4 octobre 1867 sur
les circonstances atténuantes en vue
d'interdire la correctionnalisation de
certains crimes commis sur la
personne d'enfants mineurs**

(Déposée par Mme Jacqueline Herzet
et M. Didier Reynders)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le chapitre IX du livre premier du Code pénal traite des circonstances atténuantes. En vertu de ces circonstances atténuantes, par ailleurs non précisées par la loi et donc abandonnées «aux lumières du juge», les peines criminelles peuvent être réduites ou modifiées conformément aux articles 80 et suivants du Code pénal.

L'article 2 de la loi du 4 octobre 1867 sur les circonstances atténuantes autorise la chambre du conseil, par ordonnance motivée, à renvoyer l'auteur présumé de faits criminels devant le tribunal correctionnel par l'admission de circonstances atténuantes.

Ce renvoi n'est autorisé que dans les cas où la peine prévue par la loi pour de tels faits n'excède pas vingt ans de travaux forcés. Dans certains cas, déterminés à l'article 2, alinéa 3, 2° à 7° de la loi du 4 octobre

(*) Troisième session de la 49ème législature

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1996 - 1997 (*)

6 NOVEMBER 1996

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van 4 oktober
1867 op de verzachtende omstandighe-
den teneinde de correctionalisering
van bepaalde misdrijven gepleegd op
de persoon van minderjarige kinderen
te verbieden**

(Ingediend door mevrouw Jacqueline Herzet
en de heer Didier Reynders)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het eerste boek, hoofdstuk IX, van het Strafwetboek heeft betrekking op de verzachtende omstandigheden. Krachtens die verzachtende omstandigheden, die overigens niet nader door de wet worden omschreven en waarvan de invulling bijgevolg wordt overgelaten aan «het inzicht van de rechter», kunnen de criminele straffen worden verminderd of gewijzigd overeenkomstig de artikelen 80 en volgende van het Strafwetboek.

Artikel 2 van de wet van 4 oktober 1867 op de verzachtende omstandigheden biedt de raadkamer de mogelijkheid de vermoedelijke dader van criminele feiten bij een met redenen omklede beschikking wegens verzachtende omstandigheden naar de correctionele rechtbank te verwijzen.

Die correctionalisering is slechts toegestaan als de in de wet bepaalde straf voor soortgelijke feiten twintig jaar dwangarbeid niet te boven gaat. In bepaalde gevallen, die in artikel 2, derde lid, 2° tot 7°, van de

(*) Derde zitting van de 49ste zittingsperiode

1867 sur les circonstances atténuantes, la correctionnalisation de faits criminels entraînant une peine supérieure à vingt ans de travaux forcés est autorisée.

Les auteurs de la présente proposition de loi, tout en reconnaissant le nécessité du recours à la technique de la correctionnalisation dans un certain nombre de cas, souhaitent cependant l'exclure pour les faits criminels d'une extrême gravité qui heurtent profondément la conscience sociale : les attentats à la pudeur et les viols commis sur la personne d'enfants mineurs ainsi que les faits de corruption et de prostitution de la jeunesse.

La présente proposition de loi a dès lors pour but d'éviter que sur base d'une simple circonstance atténuante, les auteurs de tels faits puissent, par le biais d'une correctionnalisation échapper à leur juge naturel, le jury populaire.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Art. 2

Cet article vise à supprimer la possibilité, introduite par la loi du 13 avril 1995, de correctionnaliser les faits de viol commis sur un enfant âgé de moins de dix ans accomplis (art. 375, dernier alinéa du Code pénal).

Nous proposons donc d'abroger le 7° de l'alinéa 3 de l'article 2 de la loi du 4 octobre 1867 sur les circonstances atténuantes

Art. 3

Nous proposons d'insérer dans la loi du 4 octobre 1867 précitée, un article 2bis qui préciserait les faits pour lesquels aucune correctionnalisation ne serait envisageable, à savoir :

- les faits d'attentat à la pudeur sans violences ni menaces commis sur la personne ou à l'aide de la personne d'un enfant (art. 372 du Code pénal);
- les faits d'attentat à la pudeur commis avec violence ou menaces sur la personne d'un enfant (art. 373, alinéas 2 et 3 du Code pénal);
- Les faits de viol commis sur des enfants mineurs (art. 375, alinéas 4 à 7 du Code pénal);

— l'atteinte aux mœurs, en excitant, facilitant ou favorisant, pour satisfaire les passions d'autrui, la débauche, la corruption, ou la prostitution d'un mineur (art. 379 du Code pénal);

wet van 4 oktober 1867 op de verzachtende omstandigheden zijn vastgelegd, is de correctionalisering toegestaan van criminele feiten waarop een straf staat die wel twintig jaar dwangarbeid overtreft.

De indieners van dit wetsvoorstel beseffen dat het in bepaalde gevallen noodzakelijk is een beroep te doen op de techniek van de correctionalisering, maar wensen die techniek echter uit te sluiten voor uitzonderlijk zware criminele feiten die het sociale bewustzijn diep treffen : de aanranding van de eerbaarheid en de verkrachtingen gepleegd op de persoon van minderjarige kinderen, alsmede de feiten van bederf en prostitutie van de jeugd.

Dit wetsvoorstel strekt er bijgevolg toe te voorkomen dat de daders van dergelijke feiten op grond van een eenvoudige verzachtende omstandigheid door de correctionalisering van hun zaak ontsnappen aan de rechter voor wie ze normaal gezien moeten verschijnen, met name de volksjury.

COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN

Art. 2

Dit artikel strekt ertoe een einde te maken aan de door de wet van 13 april 1995 ingevoerde mogelijkheid om verkrachting gepleegd op een kind dat geen volle tien jaar oud is, voor de correctionele rechtbank te brengen (art. 375, laatste lid, van het Strafwetboek).

Wij stellen bijgevolg voor artikel 2, derde lid, 7°, van de wet van 4 oktober 1867 op de verzachtende omstandigheden op te heffen.

Art. 3

Wij stellen voor in de voornoemde wet van 4 oktober 1867 een artikel 2bis in te voegen dat een nadere omschrijving geeft van de feiten waarvoor correctionalisering onmogelijk is, met name :

- aanranding van de eerbaarheid, zonder geweld of bedreiging gepleegd op de persoon of met behulp van de persoon van een kind (art. 372 Strafwetboek)
- aanranding van de eerbaarheid, met geweld of bedreiging gepleegd op de persoon van een kind (art. 373, tweede en derde lid, van het Strafwetboek)
- verkrachting gepleegd op minderjarige kinderen (art. 375, vierde tot zevende lid, van het Strafwetboek)
- aanslag tegen de zeden door, ten einde eens anders driften te voldoen, de ontucht, het bederf of de prostitutie van een minderjarige op te wekken, te vergemakkelijken of te begunstigen (art. 379 van het Strafwetboek)

— le fait d'embaucher, d'entraîner ou de retenir un mineur en vue de la débauche ou de la prostitution; le fait de tenir une maison de débauche ou de prostitution où des mineurs se livrent à la prostitution ou à la débauche; le fait de vendre, de louer ou de mettre à disposition d'un mineur aux fins de la débauche ou de la prostitution, des chambres ou autre local dans le but de réaliser un profit anormal; le fait d'exploiter la débauche ou la prostitution d'un mineur (art. 380*bis*, §§ 4 et 5 du Code pénal);

— lorsque les faits visés aux articles 379 et 380*bis*, §§ 3 et 4 du Code pénal, constituent des actes de participation à l'activité principale ou accessoire d'une association (art. 381*bis* du Code pénal);

— divers faits liés à la pornographie impliquant ou présentant des mineurs (art. 383*bis*, §§ 1 à 3).

J. HERZET
D. REYNDEERS

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 2, alinéa 3, 7° de la loi du 4 octobre 1867 sur les circonstances atténuantes, y inséré par la loi du 13 avril 1995 relative aux abus sexuels à l'égard des mineurs, est abrogé.

Art. 3

Un article 2*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans la loi du 4 octobre 1867 sur les circonstances atténuantes:

«Art. 2*bis* — S'il s'agit d'un crime visé aux articles 372, 373, alinéa 2 et 3, 375, alinéas 4 à 7, 379, 380*bis* §§ 4 et 5, 381*bis*, 383*bis* §§ 1 à 3 du Code pénal, la chambre du conseil ne pourra en aucun cas renvoyer l'inculpé au tribunal correctionnel».

17 octobre 1996

J. HERZET
D. REYNDEERS

— het aanwerven, meenemen of bij zich houden van een minderjarige met het oog op het plegen van ontucht of prostitutie; het houden van een huis van ontucht of prostitutie waar minderjarigen prostitutie of ontucht plegen; het verkopen, verhuren of ter beschikking stellen van kamers of enige andere ruimte aan een minderjarige met het oog op ontucht of prostitutie met de bedoeling een abnormaal profijt te realiseren (art. 380*bis*, §4 en §5, van het Strafwetboek)

— wanneer de in de artikelen 379 en 380*bis*, §3 en §4, bedoelde feiten daden betreffen van deelneming aan de hoofd- of bijkomende bedrijvigheid van een vereniging (art. 381*bis*)

— diverse daden die verband houden met pornografie waarbij minderjarigen betrokken zijn of worden voorgesteld (art. 383*bis*, §1 tot §3).

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 2, derde lid, 7°, van de wet van 4 oktober 1867 op de verzachtende omstandigheden, daarin ingevoegd bij de wet van 13 april 1995 betreffende seksueel misbruik ten aanzien van minderjarigen, wordt opgeheven.

Art. 3

In de wet van 4 oktober 1867 op de verzachtende omstandigheden wordt een artikel 2*bis* ingevoegd, luidend als volgt :

«Art. 2*bis* — Als het gaat om een misdrijf bedoeld in de artikelen 372, 373, tweede en derde lid, 375, vierde tot zevende lid, 379, 380*bis*, §4 en §5, 381*bis*, en 383*bis*, §1 tot §3, van het Strafwetboek, kan de raadkamer de verdachte in geen geval naar de correctionele rechtbank verwijzen».

17 oktober 1996